

Enheten för byggverksamhet och arbetsplatsutformning
Janez Marinko, 08-730 94 33
janez.marinko@av.se

AV's ledningsgrupp

Om andningsutrustning för dykning och efterlevnad av föreskrifterna om utförande av personlig skyddsutrustning

Bakgrund

Under det pågående arbetet med revisionen av föreskrifterna om dykeriarbete (AFS 1993:57) kommer en paragraf att leda till en synnerligen förvirrande situation, både för arbetsgivarna och för Arbetsmiljöverket.

I föreskrifterna om utförande om personlig skyddsutrustning (AFS 1996:7) formuleras krav på personlig skyddsutrustning, t ex krav på CE-märkning. Andningsutrustning för dykning är enligt dessa föreskrifter att betrakta som kvalificerad personlig skyddsutrustning. Mycket kort kan sägas att för denna utrustning gäller att den antingen skall vara typgodkänd om den har släppts ut på marknaden före 30 juni 1995 eller vara CE-märkt, i enlighet för kraven på kvalificerad personlig skyddsutrustning. Typgodkännandet gäller för varje utrustning som stämmer överens med det exemplar som lämnades in för typgodkännande och CE-märkning gäller för den konfiguration(er) som har provats, testats och godkänts av ett behörigt anmält organ (s k notified body). Varje förändring på utrustning som medför att utrustningen inte stämmer överens med det granskade exemplaret eller den konfiguration som CE-märkts medför att typgodkännandet eller att CE-märkningen upphör att gälla. Vidare betraktas den som gjort denna förändring som tillverkare och om utrustningen släpps ut på marknaden igen skall den CE-märkas igen, såsom varande ny utrustning, allt enligt AFS 1996:7. Vidare framgår av Arbetsmiljöverkets andra föreskrifter att arbetsgivaren skall tillhandahålla personlig skyddsutrustning.

Yrkesdykare är dykare som utför bl.a. byggnads-, underhålls-, inspektions- och räddningsarbeten. I sitt arbete använder en yrkesdykare i regel en utrustning som i dess mest elementära delar består av hjälm eller mask, dräkt samt system som förser dykaren med lämplig andningsgas. Yrkesdykaren förses med andningsluft från ytan, via en s.k. navelsträng som förses med andningsgas från

en behållare eller kompressor på ytan. Detta sätt att dyka kallas för dykning med navelsträng.

Problem

1. Inga detaljkrav på andningsutrustning behöver stå i de nya föreskrifterna. Det bör räcka med att ange att andningsutrustning bedöms som kvalificerad personlig skyddsutrustning vilket implicit innebär att utrustningen skall vara typgodkänd eller CE-märkt.

2. Det finns idag inte en komplett CE-märkt navelsträngsutrustning att tillgå på marknaden idag. All dykning sker med befintlig utrustning eller utrustning som köps ny och kombineras, modifieras o dyl med annan utrustning för att passa dykaren.

Den befintliga utrustning som finns ute bland dykarna idag är utrustning som, även om den en gång varit typgodkänd, mycket allmänt sagt, inte uppfyller Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Den utrustning som köps ny uppfyller inte heller våra föreskrifter då den inte är CE-märkt. Det finns en branschnorm som ställer krav på navelsträngsutrustning, men dessa krav medför inte att utrustningen är CE-märkt och således är utrustningen olaglig även om den uppfyller branschnormen. Nedan bifogas kommentar från yrkesdykarna...

Branschkommentar:

Generellt utan anmärkning dock kvarstår branschens grundläggande syn och till AV tidigare meddelande i detta hänseende. Det finns inga utrustningar på marknaden som uppfyller kravet på CE-märkning. Detta speciellt då det inte finns några harmoniserade standarder att prova gentemot. Branschnorm utfärdad 2002-03-05 menar vi sammanstämmer med kraven enligt AFS 1996:7, bilaga 1, punkt 3.11.

3. Arbetsmiljöverket ställer krav som en arbetsgivare inte kan uppfylla idag, vi kräver CE-märkt utrustning som inte finns att tillgå. Arbetsgivarna kan, i praktiken, inte leva upp till de krav som måste införas i de nya föreskrifterna.

4. Tillssynsproblem som innebär att om Arbetsmiljöverket skulle ställa de krav som finns i våra föreskrifter och kräva att de skall vara uppfyllda skulle detta leda till att så gott som allt dykeriarbete skulle stoppas i Sverige idag eftersom, mot bakgrund av vad som skrivits ovan, få om ens några dykare dyker med korrekt utrustning.

Förslag till lösning

ARBETSMILJÖ
VERKET

Datum
2007-05-03

Vår beteckning
CTB 2007/

I de nya föreskrifterna klargörs tydligt att andningsutrustning är kvalificerad personlig skyddsutrustning vilket implicit innebär att den skall vara CE-märkt.

I avvaktan på tillämpliga harmoniserade standarder godkänner AV utrustning som uppfyller branschnormen.

Samtidigt som föreskrifterna träder i kraft går AV ut med ett pressmeddelande som säger att tills vidare godkänner AV utrustning som uppfyller branschnormen.

Janez Marinko